

การวิจัยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานในรายวิชา 276 – 402 การวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยเป็นการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน และ (2) การจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน โดยขั้นตอนที่ 1 มีการพัฒนารูปแบบและแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน พัฒนากลอบแนวคิดและเครื่องมือวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนจัดทดลองจัดการเรียนรู้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ส่วนขั้นตอนที่ 2 มีการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน ซึ่งมีการออกแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบแท้จริงด้วยวิธีการสุ่มสี่กลุ่มแบบโพลีมอน กลุ่มตัวอย่างในการทดลองเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 102 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มด้วยตนเอง รวมระยะเวลา 15 สัปดาห์ และวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ตามแผนการทดลองที่กำหนดไว้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงสรุปอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบที่แบบประชากรสองกลุ่มไม่เป็นอิสระจากกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรร่วมพหุนาม

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ (1) ฝึกให้ผู้เรียนตั้งปัญหาและหาแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ (2) บูรณาการเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบหลากหลายวิธี (3) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียน (4) ฝึกทักษะวิจัยให้แก่ผู้เรียนทีละน้อยตามลำดับขั้นตอน (5) นำผลวิจัยมาสอนควบคู่กับการเรียนรู้กระบวนการวิจัยอย่างสมดุล และ (6) กระตุ้นผู้เรียนด้วยการประเมินอย่างต่อเนื่อง
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น และผลการทดลองจัดการเรียนรู้ในเบื้องต้น พบว่า สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามแผนที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี โดยนักศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเพิ่มระยะเวลาในการลงภาคสนามให้มากขึ้น และการเสนอให้มีการฝึกทักษะการวิจัยเพิ่มเติมในรายวิชา
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ (1) ความรู้พื้นฐานทางการวิจัย (2) ทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยการวิจัย (3) เจตคติต่อการวิจัย และ (4) คุณลักษณะของนักวิจัย โดยเครื่องมือวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีคุณภาพในด้านความตรง ความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเที่ยง
4. ผลการทดลองจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า
 - 4.1 นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังการจัดการเรียนรู้ด้านความรู้พื้นฐานทางการวิจัย ทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยการวิจัย และเจตคติต่อการวิจัยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 4.2 นักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานทางการวิจัย ทักษะการคิดแก้ปัญหาทางการวิจัย และคุณลักษณะของนักวิจัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

The main purpose of the present study was to develop the research-based learning (RBL) management model in the Educational Research Course (276 – 402), which was offered to students of the Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani campus. The present study employed the research and development approach, which was divided into two steps. The first step was to develop the RBL-management model, and the second step was to experiment the RBL-management model with students. As for the first step, the RBL-management model and plan, conceptual framework, and scales measuring students' desirable characteristics were developed. The RBL-management model was experimented with students, who were registered for the educational research course (276-402) in the first semester 2009. The second step was to experiment the RBL-model with students. The experiment was designed by true - experimental study with four – group Solomon design. Participants were 102 students, who were registered in the Educational Research Course in the second semester. Within 15 weeks, we finished the experiment and measured students' desirable characteristics with respect to the determined experimental plan. Data were analyzed by content analysis, descriptive statistics (e.g., frequencies, percentages, means, standard deviations), and inferential statistics (e.g., t – dependent test, MANOVA, MANCOVA).

Findings

1. The RBL management model comprised six types, namely, (1) training students to be able to question and solve problems systematically, (2) integrating various instructional techniques, (3) encouraging students to have basic skills, which are important for learning, (4) practicing students' research skills by following prescribed orders, (5) using the findings to teach students together with learning of research procedures, and (6) stimulating students by evaluating continuously.

2. The developed lesson plans was suitable with the RBL-management model. As for the finding of the experiment, it was basically found that the RBL-management model was able to manage the developed lesson plans nicely. However, students suggested to extend the time for collecting data and to exercise research skills more in the class.

3. The student's desirable characteristics with respect to the RBL-management consisted of four areas, namely, (1) basic knowledge about research, (2) problem solving skills by using research, (3) attitude towards research, and (4) researcher characteristics. The scales measuring students' desirable characteristics yielded good validity, difficulty indexes, discriminant indexes, and reliability.

4. The findings of the experiment of the RBL-management model are shown as follows:

4.1 As for the experimental and control groups, the averages of the posttest scores on students' desirable characteristics in basic knowledge about research, problem solving skills by using research, and attitude towards research, were higher than the averages of the pretest scores at 0.01 level of statistically significant.

4.2 The averages of students' desirable characteristics in basic knowledge about research, problem solving skills by using research, and researcher characteristics of the experimental group were higher than the control group's at 0.01 level of statistically significant.